

ANGLIJA SE POGAJA Z SOVJETSKO RUSIJO

William Strang na potu v Moskvo

Posebni odposlanec se je z aeroplanom odpeljal v Moskvo. — Njegova naloga je naglo skleniti zvezo z Rusijo. — Halifax pravi, da Monakovega ne bo več.

LONDON, Anglija, 13. junija. — Posebni odposlanec angleške vlade William Strang se je z aeroplanom odpeljal v Moskvo, da pospeši sklenitev vojaške zveze z Rusijo, voditelji vlade pa zatrjujejo, da je vlada odločna v tem, da čimprej sklene zvezo z Rusijo.

Ministrski predsednik Neville Chamberlain se je zelo razhudil v poslanski zbornici, ko mu je laborski poslanec Hugh Dalton očital, da njegova vlada omahuje in izgublja čas in da se bo njegova politika zopet vrnila v Monakovo.

"Častitljivi gentleman je zelo žaljiv v svojem mišljenju," mu je odgovoril Chamberlain, "kajti ne vidim nikakega povoda, zakaj naj bi bila zakasnitev pripisana na račun vlade Njegovega veličanstva."

V lordski zbornici pa je vnanji minister lord Halifax izjavil, da se je vlada po resnem razmotrivanju odločila za politiko, katere ne more opustiti, Lord Halifax je zavrnil vsako domnevanje, da se hoče vlada zopet vrniti k "pomirjevalni" politiki.

V Londonu pa je vsakdo mnenja, da Kremelj še vedno dvomi o iskrenosti Anglije in da vsled tega sovjetska vlada noče skleniti zveze z Anglijo.

Ko se je ruski poslanik Ivan Maisky vrnil od lorda Halifaxa, ki mu je pojasnil, kake predloge je Anglija poslala Rusiji, je rekel, da ima "zmerno upanje."

Strang sicer nima nikakih posebnih predlogov, temveč je njegova naloga, ker dobro pozna mnenje angleškega kabineta, pomagati in svetovati poslaniku Seedsu pri vsakem novem besedilu pogodbe.

Anglija je vedno pripravljena dati Rusiji trdno zagotovilo svoje vojaške pomoči, ako bi bila Rusija posredno ali neposredno ogrožena od strani kake baltiške države, toda imen teh držav — Finske, Letске in Estonske — izrecno ne navaja, ker so odklonile vsako jamščino katerekoli države.

Ako je Rusija pripravljena sprejeti splošno zadržilo in obveznost in ne bo stavila novih zahtev, tedaj more biti zveza treh držav sklenjena v nekaj dneh.

Anglija še vedno dvomi, ako Rusija v resnici želi skleniti pogodbo, toda pri vsem tem so upanja močnejša kot pa dvomi.

PARIZ, Francija, 13. junija. — V Parizu vlada veliko zadovoljstvo nad tem, da je prišlo med angleškim in francoskim kabinetom do sporazuma glede novih predlogov, katere nese s seboj posebni odposlanec William Strang za pogodbo v Moskvo.

Vendar pa so prišla pogajanja tako daleč, da ne bo treba nikakih diplomatskih posvetovanj, ako bi bila Rusija posredno ali neposredno napadena. Pod oznako "posredni napad" je razumeti, da si gredo vse tri države na pomoč, ako bi bila napadena katera država, kateri so tri države zajamčile svojo pomoč, in ravno tako tudi glede baltiških držav, ki jamščino zavračajo.

Vojaška zveza treh držav je sedaj odvisna od posvetovanj angleškega poslanika sira Wm. Seedsa in posebnega odposlanca Williama Stranga ter od sovjetskega vnanjega komisarja Vjačeslava Molotova.

Chamberlain, notranji minister sir Samuel Hoare in finančni minister sir John Simon so zadnje minu-

Nemčija za prijateljstvo z Jugoslavijo

IZDELAN BO NAČRT ZA PRIJATELJSKE ODNOSAJE MED OBEMA DRŽAVAMA

Nemčija je pripravljena prevzeti večino jugoslovanskega izvoza. — Plačevala bo s svojimi izdelki.

BERLIN, Nemčija, 13. junija. — Ako javnost obisku jugoslovanskega kneza namestnika Pavla pripisuje politično važnost, tedaj ni mogoče prezreti, da je bil ta uradni obisk v tesni zvezi z gospodarskimi posvetovanji, ki so se v maju pričela v Kolinu ob Reni.

Po nemškem mnenju je ves jugovzhodni del Evrope takorekoč določen za Nemčijo. In to naziranje posebno velja za Jugoslavijo, katero smatrajo Nemci vsled njene zemljepisne lege in po njenih pridelkih za "idealno" tovarišico.

Od nemške strani je bilo zadnje čase vedno bolj zatrjevano, da more Nemčija prevzeti ves jugoslovanski izvoz; Nemčija pa ima na drugi strani veliko množino industrijskih izdelkov vseh vrst, da je v tem ne more prekositi nobena druga država.

Nemčija bo v bodoče skrbela, da bo s svojimi izdelki prišla bližje do jugoslovanskih surovin.

Nemčija bo skušala v Jugoslaviji dvigniti pridelovanje surovin, tako da jih bo mogla Jugoslavija tudi za gotov denar prodajati zapadnim državam. Zlasti bo Jugoslavija povečala pridelovanje bavksitove in bakrene rude.

Jugoslavija pa je zadnje leta tudi zelo povečala poljedelstvo. Tako je od leta 1923 pa do 1937 povečala površino zemlje za krmo od 275,000 hektarov na 348,000 hektarov; za industrijske rastline (tobak, konopljo, sončnè rože) v istem času od 99,000 na 168,000 hektarov. Zadnje čase so v Jugoslaviji tudi pričeli pridelovati soja fižol.

Problemi, s katerimi se vzkvarjajo politični in gospodarski izvedenci obeh dežel, so bili že toliko rešeni, da je mogoče računati na stabilizacijo na vseh poljih, ki se tičejo obeh dežel.

Zato je bil uvodni članek beogradskega listka "Politika", ki pravi, da je uspeh obiska kneza namestnika Pavla preseljal vsa pričakovanja, v Berlinu sprejet z velikim zadovoljstvom.

ALUMINIJAST DROBIŽ V ITALIJI

Iz Rima poroča časn. agencija. Načela gospodarske avtarkije bodo sedaj vpeljali tudi na denarnem polju. Ker so nikelj zamenjali po večini z drugimi kovinami bodo pri kovanju denarja po 5 in 10 centesimov uporabili sedaj aluminij.

ALUMINIJAST DROBIŽ V ITALIJI

KODANJ, Danska, 13. junija. — Na manevre pri rtu Skagen, na severni točki Danske, je odpuluo 32 nemških bojnih ladij, med njimi lahke križarke in podmornice. Za manevre je Danska že pred enim mesecem dala svoje dovoljenje.

to izprevideli, da je zveza z Rusijo neobhodno potrebna, ker je poslanik sir Neville Henderson iz Berlina sporočil, da mora biti zveza med Anglijo, Francijo in Rusijo čimprej sklenjena, če hočejo obdržati kanclerja v njegovih mejah.

HITLER NAROCIJ AEROPLAN

V aeroplanu bo oddelek za konference. — Vožiti bo mogel iz Berlina v New York. — Letel bo 220 milj na uro.

BERLIN, Nemčija, 13. junija. — Adolf Hitler je naročil aeroplan, ki bo imel dovolj prostora za konferenčno sobo in bo mogel leteti iz Berlina v New York.

Aeroplan bo imel štiri motorje ter je vrste Condor FW-200 in bo mogel leteti na razdaljo 5600 milj po 220 milj na uro.

Slični aeroplan je lansko leto v avgustu preletel Atlantik v Združ. države ter je pozneje letel v Tokio. Na povratku pa je aeroplan padel v morje v pristanišču v Manili na Filipinskih otokih.

Take aeroplane izdeluje tvrdka Focke Wulf v Bremenu.

Hitler ni pilot, toda se včasih poslužuje aeroplana. Včeraj se je z Dunaja odpeljal z aeroplanom neznanokam.

Njegov aeroplan bo opremljen z najnovjšimi varnostnimi napravami. Po radio bo Hitler vedno v zvezi z zemljo.

Hitlerjeva soba bo zavzemala tretino prostora, srednji del bo odločen za njegovo spremstvo in bo tudi najbrže konferenčna soba. V zadnjem delu pa bo prostor za njegovo telesno stražo.

Notranjost bo okrašena po Hitlerjevi želji.

NEMŠKE BOJNE LADJE

KODANJ, Danska, 13. junija. — Na manevre pri rtu Skagen, na severni točki Danske, je odpuluo 32 nemških bojnih ladij, med njimi lahke križarke in podmornice. Za manevre je Danska že pred enim mesecem dala svoje dovoljenje.

SPOR ZARADI HRVATSKEGA VPRAŠANJA

Jugoslovanski narodni zastopniki zahtevajo zasedanje skupščine. — Stojadinović nasprotuje Cvetkoviču.

BEOGRAD, Jugoslavija, 13. junija. — Da ima načelnik vlade priložnost pojasniti napredek v pogajanjih glede hrvatskega vprašanja, je 20 senatorjev in 83 narodnih poslancev, ki pripadajo vladni stranki, podpisalo spomenico, ki zahteva, da je takoj sklicana narodna skupščina.

Vsi, ki so podpisali spomenico, pripadajo k skupini bivšega ministrskega predsednika dr. Milana Stojadinovića, čigar namen je — kar je že pred nekaj dnevi pokazal — razdvojiti vladno stranko zaradi hrvatskega vprašanja.

V svoji izjavi časnikarskim poročevalcem je nek zastopnik 103 narodnih zastopnikov rekel, da oni, ki so podpisali spomenico, ne nasprotujejo spravi med Hrvati in Srbi, temveč da samc žele dobiti nekoliko pojasnila glede nesporednosti v nekaterih važnejših točkah, kajti poročila vlade in Hrvatov si v nekaterih stvareh nasprotujejo.

Vladni krogi pa vidijo v tem namero strnoglavitvi vlado Dražice Cvetkovića. Pravijo, da ta nastop nezadovoljnih narodnih zastopnikov ne ogroža vlade, ker ima še vedno 90 senatorjev in 215 narodnih poslancev in bo pridobila v debati večino, zlasti še, ker se bodo na vladno stran obrnili še tudi nekateri zastopniki, ki so v opoziciji.

Vladna stranka pa bo najbrže vse 103 narodne zastopnike izključila iz stranke.

NEMŠKI GENERAL BO ŠEL NA FINSKO

BERLIN, Nemčija, 13. junija. — Šef nemškega generalnega štaba general Franz Halder bo proti koncu meseca šel na Finsko in Estonsko kot gost tamošnjih generalov.

General Halder bo vrnil obisk finskih in estonskih generalov. Nemčija je z Estonsko in Letsko sklenila nenapadalo pogodbo 7. junija.

ŽRTVE VOJNE NA KITAJSKEM

CUNGKING, 10. junija. — Kitajske oblasti računajo, da je na japonski strani dozdaj padlo približno 870,000 vojakov.

TOKIO, 10. junij. — Po Japonskem poročilo računajo, da imajo Kitajci vsega skupaj 2,300,000 vojnih žrtev, med njimi 900,000 mrtvih, Japonci pa 60,000 mrtvih.

JUGOSLOVAN V BARCELONI V ZAGATI

Jugoslovanski slikar je moral slikati fantastične slike. — Pri pogledu na nje so kaznjenci znoreli.

BARCELONA, Španska, 13. junija. — Jugoslovanski arhitekt in slikar, Alfonz Lovrene Čik, je pred vojnim sodiščem priznal, da so ga voditelji sindikalistov prisilili, da je stene "mučilnih sob" v kaznilnicah naslikal fantastične slike, vsled katerih so fašistični jetniki znoreli, ali pa osepeli.

Vojaški tožitelj je za Čika zahteval smrtno kazen ter je proti njemu pripeljal 30 prič.

Na stene je narisal črna in bela polja in kroge v različnih barvah; te slike so pred očmi gledalca mrgolele, vsled česar je bil vsakdo, ki jih je gledal, skrajno vznemirjen.

Na ta način so republikanci mučili fašistične jetnike, da bi od njih dobili kaka poročila o premikanju armad generala Franca.

Čik je povedal, da je prepotoval Severno in Južno Ameriko in Evropo in da je leta 1935 malo pred izbruhom državljanske vojne prišel na Špansko.

NEMŠKE UTRDBE NISO POŠKODOVANE

BERLIN, Nemčija, 13. junija. — Francoska poročila, da je pri zadnji poplavi Rene podzemne utrdbe zalila voda, nemški vojaški krogi odločno zanikujejo. Utrdbe so tako dobro skrite, da jih s francoske strani ni mogoče opaziti. Vsled tega je francoski poročevalec bil prepričan, ko je poslal tozadevno poročilo, da so utrdbe pod vodo. Nemški častniki pravijo, da so vsa taka poročila izmišljena in da se bodo sovražni vojaki na lastnem telesu prepričali o strašanski moči najmodernejših utrd na svetu.

Bolgarska in Balkanska antanta.

BUKAREŠTA, Romunska, 13. junija. — Profesor Nikola Jorga, ki je minister brez portfeja, je v nekem listu objavil članek, v katerem pozivlja bolgarskega ministrskega predsednika Kjojevjanova, da se pridruži balkanski antanti, da pa Romunska ne more vstréči bolgarski zahtevi po zemlji.

Ta članek je zelo važen zaradi tega, ker se sedaj mudi v Ankari romunski vnanji minister Gafencu, ki razpravlja s turškimi državniki, kako bi bilo mogoče postaviti enotno balkansko fronto.

SLABA LETINA V SOVJ. RUSIJI

Pozimi in spomladi je bilo zelo slabo vreme. — Mnogo žita je bilo treba nanovo posejati.

MOSKVA, Rusija, 13. junija. — Vsled izboljšanja v poljedelstvu in zaradi boljšega vremena bo letina boljša, kot pa je bilo pričakovati. Letina bo srednja.

Dvomljivo je, ako bo letošnja letina dosegla lansko, ki je vrgla 95,000,000 meterskih ton, ki pa je bila manjša, kot so pričakovali. Lansko leto je velika suša uničila mnogo žita. Leta 1937 je Rusija pridelala 120,000,000 meterskih ton, kar je bilo rekord in ga je mogla Rusija izvoziti 1,000,000 meterskih ton.

S pričetkom lanske zime so imeli ruski poljedelci zelo slabo srečo. Sneg ni padel do pozne zime, vsled hude zime pa je zemlja zmrznila. Vsled tega je pozimna pomrznila in spomladi je bilo treba posejati novo žito.

Mraz pa se je držal do srede maja in ni bilo dežja. Zadnje čase pa je nastopilo zelo milo vreme in po celi Rusiji je deževalo.

Vlada je napela vse sile, da kolektivne kmetije v neugodnem vremenu pridelajo kar največ. Spomladi so zelo hitro sejati žito in so orali zelo globoko. "Izvestja" poročajo, da je bilo spomladi z žitom posejanih 205,000,000 orlov.

Posebno ugođe npoložaj za žito je v Ukrajini, ki je največja žitnica sveta. Iz Sibirije pa ne prihajajo posebno ugodna poročila, kajti traktorji in drugo poljedeljsko orodje ni bilo o pravem času popravljeno.

V Rusiji je sedaj nad 240,000 kolektivnih kmetij.

RAZGLEDNICE

Newyorške

SVETOVNE RAZSTAVE

DOBITE PRI

KNJIGARNI

"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK

35 RAZLIČNIH RAZGLEDNIC
V BARVAH, PREDSTAVLJAJO-
ČIH NAJVEČJE ZANIMIVOSTI
TE OGROMNE RAZSTAVE

CENA ZBIRKE

50c

(Poština plačana)

Vzeto lahko pošljete v znakmah
po 2 oziroma po 3 cente.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Bakar, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list na Ameriko	Za New York za celo leto ..	\$7.00
In Kanada	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto ..	\$7.00
Za četr leta	Za pol leta	\$3.50

Subscriptions Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1243

CEHI NE VPOGNEJO TILNIKA

Na česko sovrastvo do Nemcev, ki je vedno naraščalo, odkar je Nemčija razglasila protektorat nad Česko in Moravsko, je poslednjič postal pozoren ves svet.

Takoj spočetka je bilo jasno, da bodo imeli Nemci s Čehi velike preglavice in jih ne bodo mogli vkrotiti. Čehi so se več stoletij borili za svojo svobodo, katero so zopet izgubili po dvajsetih letih.

Nemci so sicer upali, da bodo razdvojili česki narod in da si bodo s senčno vlado pridobili saj del naroda.

Poiskus razdvojiti Hachovo stranko narodnega edinstva s tem, da so podpirali razne skupine bivše česke fašistične stranke, se je popolnoma izjalovil, kajti fašisti niso nikdar mogli dobiti mnogo pristašev.

Zgodilo se je ravno nasprotno: stranka narodnega edinstva je postala središče celega patriotičnega gibanja českega naroda in ga drži v nacijski nadvladi nad Česko in Moravsko.

Medtem ko so Čehi spočetka živžgali na nemške vojake in so metali snežene kepe na tanke, ko so prišli v Prago, so se sedaj pričeli posluževati pasivnega odpora.

Po poročilih, ki prihajajo iz Česke, je to skoro isti odpor, kot so se ga posluževali sudetski Nemci proti Čehom lantsko-poletje. Nemški natakarkji niso hoteli streči Čehom in niso razumeli českega jezika.

Sedaj pa česki natakarkji v Pragi nikakor ne morejo več razumeti nemških gostov. Ta družabni bojkot pa se kaže v vseh fazah vsakdanjega življenja. To je bojkot, ki draži in razburja duhove, katerega pa ni mogoče premagati.

Čehi so se v dolgem boju proti nemški vladi v avstrijsko-ogrski monarhiji utrdili in so sedaj sposobni nadaljevati boj, ki se je sedaj pričel. Poleg tega so tudi Čehi zelo uspešni zartotniki in njihovo volunsko delovanje v svetovni vojni je prineslo zaveznikom mnogo koristi. Ta njihova zmoglost pa se je sedaj obrnila proti nacijskim gospodarjem.

Česki odpor bo mogoče pogljal nemško jezo do največje višine, toda Nemci ne bodo dosegli ničesar, ako bodo s Čehi kruto in neusmiljeno postopali, kajti vnanji svet bo ž njimi imel sočutje, v notranjosti dežele pa bo odpor še bolj podžigan, ako bodo Nemci vpeljali strahovlado.

Českih vojakov Nemčija ne more porabiti v nobeni vojni, kajti dezertirali bodo k nemškimi sovrastnikom, kakor so napravili v svetovni vojni. Ako se Nemčija zaplete v kako vojno, tedaj bo ves česki narod proti Nemčiji in bo storil vse, da jo pahne v prepad.

Česki narod je zaveden in svojega tilnika ne bo vklonil pred nemškimi bajonetom, pa če mu je treba iti čez Kalvarije. Zato bo česki narod zopet vstal v svobodi in novem sijaju.

Pravda vitezi! Pravica zmagal!
Slava vam — bratje Čehi!

Knjige Družbe sv. Mohorja
ŠEST KNJIG

1. Koledar za leto 1939
2. Zgodovina slovenskega naroda
Spisal DR. JOS. MAL
3. Zivljenje svetnikov
4. Slovenske večernice **POVEST—"IZUM"**
Spisala Metod Jenko in Viktor Hassl
5. Čuda narave
Spisala MARIJA AHAČIČ
6. Ura čiščenja

VSEH ŠEST KNJIG za \$1.35

Naročite pri:
KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

NOVA ANGLEŠKA VOJAŠKA UNIFORMA.

Ko je Anglija vpeljala obvezno vojaško službo, so tudi vsi vojaki dobili nove uniforme.

Ženske v preteklih stoletjih

Pojav žene znanstvenice, pisateljice, slikarke, sploh žene, ki se umejstuje v tej ali oni panogi znanosti ali umetnosti, ni danes prav nič izrednega ali izjemnega, dasi je še zelo mlad. V prejšnjih stoletjih namreč ženi ni bilo dano, da bi mogla izven domačih sten uveljaviti svoj umetniški čut. svoje stremenje po nečem višjem, lepšem. Tu pa ga je uveljavljala, kakor je pač mogla in vedela. Bodisi kot dekle, kot moževa tovarišica, mati in vzgojiteljica ali gospodinja. Svoje najtišje sne pa je vtakala v vezenine, ki jih še danes občudujemo. Pa tudi kot taka je žena vršila svojo veliko kulturno nalogo, za svoj čas prav tako pomembno, kakor je pomembna vloga današnje žene v današnji dobi.

Vendar pa poznamo iz preteklih stoletij žene, ki so se dvignile nad povprečno ženo svoje dobe. Bile so sicer zelo osamljene, izjemne pojave. Tako poznamo iz stare grške dobe pesnico Sapho. V mračnem srednjem veku pa so se žene — zlasti one iz pleniških slojev — zatekale v samostane — edini kraj, ki je dajal ženi kolikor toliko možnosti za izobrazbo. Tu so se ukvarjale predvsem z vezenjem, učile pa so se tudi klasičnih jezikov, prevajale, se bavile z znanostjo in umetnostjo. Slikale so iniciiale, miniature in slično.

Ena takih učenic opatie je bila Hildegarda von Bockelheim, ki je v 11. stoletju napisala celo vrsto fizikalnih in zooloških del. Prav tako znana je bila "severna prerokinja" Peregita Švedska, ki je živela za časa Otona in pisala izvrstne latinske pesmi. V 13. stoletju je slovela kot izredno dobra govornica profesorica na

teološki fakulteti v Bologni, teologinja Boulonnois. Cassandra Fedela je bila docent na univerzi v Padovi. Razen teh je bilo še več drugih žena, ki so v srednjem veku slovele kot univerzitetne profesorice in odlične govornice.

Za časa renesance in humanizma so pričele žene (le z višjih slojev) živo sodelovati na vseh področjih znanosti in umetnosti, ne da bi se jim bilo treba za to še posebej boriti. Mnoge tedaj živče žene — kakor Katarina Cornaro in Veronika Gambarra v Bologni, so bile žarišče vsega tamošnjega duševnega življenja.

Tak visok položaj so zavzemale žene zlasti v Italiji in Španiji, dočim je bil položaj angleške, francoške in nemške žene popolnoma drugačen. Tu je bila žena v panogah znanosti in umetnosti povsem potisnjena v stran. Toda želja po višji izobrazbi in boju za izboljšanje svojega socialnega položaja je žene teh in drugih držav privedlo do tega, da so se pričele približevati oni stopnji, na kateri ste bili Italijanka in Španka. Klasičen primer je francoska pisateljica Christine de Pesan. Zgodaj odvođevala je bila prikljena skrbeti zase in za svoje otroke. Z brezprimerno energijo se je sama izobrazila in napisala dela, ki so zaslovela tudi izven meja njene domovine. Posebno zanimiva je njena razprava o ženskem vprašanju: "Le cite des dames."

To je prva razprava o ženskem vprašanju, napisana v 15. stoletju. Druga Francozinja Mademoiselle de Courmay. Hoptoigneva adoptirana hčerka. je v isti dobi razglašala enako

pravnost obeh spolov. Francozinja Ana Danir se je bavila z znanostjo in je prva prevedla v francoščino Plauta Aristotana, Terenca in Homerja. Napisala je tudi: "Traite des causes de la corruption du gout." (Razprava o izmalicečnosti okusa), ki ima radi svoje kvalitete znanstvene obdelave trajno vrednost.

Žene, ki so se ukvarjale v teh dobah z znanostjo in umetnostjo, bi lahko navedli še celo vrsto, čeprav so bile le izjemne pojave svoje dobe in so večinoma pripadale višjim krogom. Šele tekom devetnajstega stoletja, zlasti proti koncu, ko je postajal ženi, ne glede na njen socialni položaj, dostop do znanosti in umetnosti vse lažji, je postala žena znanstvenica ali umetnica že povsem družabni pojav.

Slovenska žena se je pričela prebujati in zavestno stremeti po svojem kulturnem dvigu sredi 10. stoletja, istočasno, ko so se pričeli naši najširši narodni sloji zavedati svojih človeških in narodnih pravic. Med našimi ženami so bile take, ki po svoji inteligenci in pogumu niso prav nič zaostajale za drugimi med svetom znanimi ženami.

Zelaj pa se tudi naši ženi nudi vedno več prilike, da do poslednjega drobca razvije vse svoje sile in s svojim bogastvom tudi ona obogati človeštvo, ki je duhovnega bogastva potrebnije, kakor kdaj koli poprej.

VABILO
na
PLES
in VESELJE
ki ga priredi
FRANK'S SLOVENIAN TRIO
v **Petek, 16. Junija, '39**
V **WILCOX HALL, Wilcox, Penna.**
Začetek ob 8 uri zvečer.
VABIMO Slovence in Slovane v okolici Kane, Sheffield, St. Marys, Johnsonburg, James City in Wilcox, Pa.
DOBRODOŠLI VSI!
Frank's Slovenian Trio

Peter ::
Zgaga ::

V BARBERTON
Dasj sem že deset dni v kleščah dobrega slovenskega zdravnika, ki mi očetovsko svetuje, kaj je zame prav in dobro, sem se z njegovim dovoljenjem podal konci prejšnjega tedna v prijazno naselbino Barberton, kjer je precej slovenskih družin, in ima tam "Glas Naroda" nad sedemdeset naročnikov.

Prijatelj Anton J. Terbovec, urednik "Nove Dobe", je bil tako prijazen, da me je s svojim novim Fordom potegnil tja.

Lepa cesta je v ravni črti brezobzirno speljana preko grčev in dolin. Vožnja je slična prijetnemu uškankju — gori in doli, gori in doli.

Pred tremi leti sem se že enkrat vozil po tistih krajih, in sem se spomnil, kako sem v vrha strmega klanca ugledal Barberton.

— Odkam ga bova videla, — sem rekel Terbovecu.

— O, še ne, še ne, — se je zasmejal, — kot se zna le on zasmejati — in zopet je šlo nizdol in navzgor — zdelo se mi je, da brez konec in kraja.

Medpotoma sva se o občestni krmi nekoliko okrepčala. Pravzaprav skušala sva se o krepčati. Terbovecu najbolj tekne časa pive, ki mu je pa kakor neslan krop, če ne more kaditi cigare. In ni je mogel kaditi oziroma držati v ustih, ker mu je bil baš pred odhodom izbral dr. Garbas slab zob, in ga je zobina še vedno bolela.

Jaz sem zahrepenel po časi domačega ohajskega vina, pa ga niso imeli. Zadovoljiti sem se torej moral z neko kalifornijsko fabrikacijo, ki mi je ostala v železcu, da dva dni nisem bil za nikamor.

Res je čudno: ves gornji del newyorške države se udaja pod težo grozdnih jagod, doma čega vina pa ne dobiš v nobeni gostilni in v nobeni vevetr-govini.

Slično je v Ohio. Veletržci sicer prodajajo catawbo (najbolje ohajsko vino), toda le v sodčkih in galonah, dočim se ti po salonih režita z bare le nekakšen "port" in "sherry", ki v bistvu nista nič drugega kot z alkoholom in barvo pomešana voda.

O vsem tem razpravljajoč sva naposled dospela v Barberton.

Precej težko nama je bilo najti predmestje Snyderstown, ki je v bližini ogromnega Barberovega posestva.

Pravijo, da je bara milijonarja Clarka v Cooperstownu, N. Y., veljala milijon dolarjev. Če je to res, je dal priseljenec Barber za svoj hlev najmanj dva milijona.

Zdaj ni v hlevu več konj in goveje živine, pač pa goje gube v njem. Vsa okna so zastarta s črnimi zastori, po stenah pa eurlja voda. Vagone in vagone gob pridelajo v Barberjevem barnu.

Ustavila sva se pred Podlipčevjo hišo, kjer naju je gospodinja prijazno sprejela.

Otroci so se zadnja tri leta potegnili kakor konoplja. Najstarejši že kar vozi.

Orjaškemu Podlipcu, še vedno nagaja nogo, ki si jo je bil lani zlomil.

Terbovec se je kmalu poslovil.

Gospodinja je začela švigati po kuhinji: — Ali boš malo šunke, par klobas, jajca ali kar hočeš?

— Nič, prav nič, se lepo zahvalim.

Najraje bi legel in se spočil, toda v Barbertonu čakajo obiskovalca razna presenečenja.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.30	Din. 1.60
\$ 4.50	Din. 200
\$ 6.00	Din. 300
\$10.25	Din. 500
\$20.	Din. 1000
\$30.	Din. 2000

V Italijo:

Za \$ 6.30	Lir 100
\$ 12.	Lir 200
\$ 20.	Lir 500
\$ 37.	Lir 1000
\$112.50	Lir 2000
\$167.	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENLI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot agoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah, dovoljemo še boljše pogoje.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

Nova

VELIKA KUHARICA

Po dolgoletnih izkušnjah in preizkušnjah je Felicita Kalinšek svojo veliko Kuharico vnovič spopolnila in predelala. Ta izdaja je sedaj osma, kar pomeni za slovenske razmere več kakor še tako gostobesedna reklama.

Na več kakor 700 straneh je strnila odlična in priznana avtorica vsa stara in najnovejša dognanja kuhinjske umetnosti. Snov je obdelana nad vse pregledno, izbira receptov je izbrana. TO JE NAJPOPOLNEJŠE DELO, KI GA IMAMO NA TEM PODROČJU. Oprema knjige je razkošna. Nečeto je slik v besedilu, 24 pa je novih barvnih tabel, ki jih je naslikal Dragotin Humek. . . .

Vsaka gospodinja, ki se zaveda svoje odgovornosti za zdravo in pravilno prehrano družine, si mora to knjigo omisliti. Vsaka gospodinja se mora namreč priučiti umetnosti, kako bo svojim domačim nudila zdravo hrano v potrebnih izbirah in menjavi. Vsaka gospodinja ho hotela tudi svoje goste iznenaditi s posebno izbranimi jedili. Za vse to ji bo najboljša vodnica in učiteljica ta **SLOVENSKA KUHARICA**

Četudi je omi natlak knjige v vseh pogledih ne samo vsebinsko, ampak tudi tehnično popolnejši od vseh dosedanjih izdaj, je cena knjige **sedaj znižana. \$5.** (Poštnino plačamo ml.)

Naročite pri: **Velja samo \$5.**

KNJIGARNE: SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street ~ New York, N. Y.

GOSPODINJE IN DEKLETA, TO JE KNJIGA ZA VAS!

AKO NAMERAVATE OBISKATI SVETOVNO RAZSTAVO boste rabili

MAPO
Mesta New Yorka
DOBITE JO **BREZPLAČNO** AKO NAROČITE

Slovensko-Amerikanski Koledar ZA 1939

Cena Koledarja je: **50 centov**

Imamo jih še nekaj!

"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

(Lahko pošljite varto v poštnih znamkah po 2 oziroma po 3 cente)

Starokrajsko blago . . .

SEMENA ZA POZEN POLETNI in JESENSKI PRIDELEK

SALATA, največja poletna glavna SALATA, fina rumena trdoglavka SALATA, velika ružava trdoglavka SALATA, ljubljanska ledenka SALATA, vstrajna zimska glavna ENDIVJA, fina rumena kravčljana ENDIVJA, pozna zelena kravčljana ENDIVJA, zgodna široka rumena ENDIVJA, pozna široka rumena ENDIVJA, pozna široka rumena RADIČ ZA SOLATO, pravi "goriški" MOTOVILEC, (repinčelj) veliki REDKEV, fina črna ostrja zimska REPA, strušna bela za kisanje FIZOL, visok rumeni ali zelen GRAH, sladkorni, visok kasen . . . .

Cena teh semen je 10c paket.

Zopet nova zaloga iz Ljubljane: **BAHOVEC "FLANINKA" ZDRAVILNEGA ČAJA:**
CENA: 1 paket \$1.—, 3 pakete \$2.90.

MARIA-CEL ŽELODČNE KAPLJICE
Mala stekl. 50c, velika \$1.25.

ŠVEDSKE KAPLJICE za ženske. — Mala stekl. 50c, velika \$1.25.

SUHE GORE, fine. Četr štunta 50c, pol štunta 90c. Mi plačamo pošto.

STEVE MOHORKO CO.
704 SO. 2nd ST., MILWAUKEE, WIS.

Kratka Dnevna Zgodba

LOJZE ZUPANC

DENAR IN SREČA

Denar in Sreča sta mož in žena. Ze dolgo sta poročena. Lju-dje, ki ju poznajo, pripovedujejo, da sta stopila v zakonski stan prav za prav že prvi dan, ko je Denar zagledal luč tega sveta. Kod in kje se je Denar potepal prej, tega nihče ne ve. Ampak tisti, ki so v svojem življenju že srečali Srečo, si šepetajo, da je bila v duhu, ko je bila še gospodična, prijaznejša in ljubeznivejša do ljudi, kakor potlej, ko se je ročila z denarjem in postala sitna nedostopna gospa.

Toda temu se nikar ne čudite, dragi moji. Zamerom je bilo tako na tem preljubem svetu, da so bile gospodične bolj priljubljene kakor gospe, ki se z dnem, ko stopijo v zakonski stan, rade ali nerade umaknejo v svoj tihi dom in se posvetijo nagajivim otrokom in sijnim možem, na zunanji svet pa ne-tanejo več ali manj brezbrilne, skratka, otonele za vse, kar ni v zvezi z njihovo družino.

Po vsem tem, kar sem vam bil zdaj povedal, se kajpa ne smete čuditi niti Sreči, če se je sremenila, odkar se je z Denarjem poročila.

Denar je rejen, okrogel, do-trodušen gospod. Rad dobro je in pije dobrovino. Ker se mu še nikoli ni godilo slabo se je zredil, da hodi po tem svetu z napačnim trebamom in z večnim nasmehom na zalitem, mladkem obrazu. Debelušček kakršnen je, je pravzaprav do-ljubičina. Nikoli se ne razburja. Da pa bi se kdikoli samo za trenutek kislil, mu brani njegova narava, ki je vedra in vesela kakor pri vseh zdravih, debelih ljudeh. Zelo je tudi družaben. In ljudje aradi tega ga prav radi vabijo v svoje domove. Vsa vrata so mu odprta na stežaj. On pa kajpa ne more k vsem, ki ga vabijo. "Ljubim Bog, saj se ne morem pretrgati da bi bil povsod hkrati priučen," potoži, kadar ga ljudje le preveč vabijo na obisk. Toda kamorkoli pride, povsod je dobro pogosten. Posebno ženske ga ljubijo. Ne morem sicer trditi, da bi jim bil tudi on tako naklonjen, kakor so one njemu. Prevelik ženskam kajpa ni, zato nima do žensk prevelikega zaupanja.

Sreča pa je ženska s pravcato žensko naravo. Današ se smeje temu ali onemu izobrancu, kakor to znajo samo lepe, gospe. Če se ji zazdi, se kar na lepem oklene njegove roke, na uho pa mu zasepeta s sladkim glasom: "Ljubček, rada te imam. Vedno si bil junač mojih sanj. Dovoli, naj grem s teboj na sprehod..." In srečnež, ki je že leta in leta potihem hrepenel, da bi smel vsaj eno kratko noč spati v naravnih sladkih in omamnih Sreče, se ji ves blažen nasmehe, ji noda roko in se poda z njo po šumnih ulicah svetlega mesta in po tihih logih, kjer ptički nojo ljubezenske speve. Ob njeni strani je ves spremljen, da vidi samo še lenoto božjega sveta, omamljen sledi Sreči in ne vidi ne bede ne gorja, ne boleznih ne lakote, ki so navržene tistim, ki jih Sreča ne pozna.

Toda še naslednji dan Sreča lahko premisli in zapusti srečnika še vsega toplega od njenih mehkih objemov. Odi-de potihem, kakor je prišla, da

se obupanec zave šele potlej, ko se prebudi iz ljubezenskih sanj in opazi, da je spet sam, zapuščen. In malo se meni nezvesta Sreča, če dvigne, ne-arečnež roke, jih stiska v pesti, si puli lase in sika v onemoglem srdu: "Nemarna, pasja sreča..."

Denar in sreča se rada kre-gata med seboj. To ni prav nič čudnega; zakonci se čisto radi spro.

Oni dan sta se skregala za prazen nič. Pregovarjala sta se, koga imajo ljudje rajši. Denar je trdil, da njega. Sreča da njo. Ko sta se že dodobra izkričala in je le še malo manj-kalo, da si nista skočila v lase, je Denar popustil. Nikar se ne čudite, prosim. Nikar taktisto ne mislite, da je bil Denar figar? Ampak pametni zakon-ski možje zmerom store tako, da v hipu umolknejo, kadar naraste prepričanje do vrhunca in se raje potihem smeji ženam, ki se repenčijo v onemogli jezi kakor razdraženi purani.

Ko je Sreča prejenjala kle-petati, je Denar počasi, važno spregovoril:

"Ljuba ženka, tako ne pri-deva nikamor. Jaz trdim svo-je, ti tiščiš svoje. Takole se lahko pričakava do sodnega dne, pa še ne bova na čistem, kdo ima prav. Ampak poslušaj me v glavo mu je šnila pametna misel. Poizkusiva pri ljudeh samih, koga imajo rajši."

"Saj," je zajekala Sreča, "že itak te povsod vabijo v goste, jaz pa naj tekam za te-boj in se na lastne oči prepri-čujem, kako je s to rečjo. Nak, nočem!"

"Ni treba za menoj tekat!" ji je dejal dobrodušni Denar. "Tukajle imaš daljnogled za-dostuje, da stopiš k oknu in skoznj gledaš za menoj. Toda k bogatemu ne bom šel. Naveličal sem se njihovih vabil. Topot bom storil drugače. Ob-iskal bom človeka, pri katerem že dolgo nisem bil v gosteh, va-bi me pa tudi ne več, ker je že popolnoma obupal. Brezpo-seln je. Še pravi, dela že, zme-rom kaj brklja doma, ampak, tisto njegovo delo mu ničesar ne nese. Vsak dan gre na pot od tovarne do tovarne in ponu-ja silo svojih zdravih rok na-prodaj, pa vsa njegova pota so zastoj. In tako strada in pre-zeba s svojo družino v baraki."

"Pa kje je tista baraka?" je vprašala zdajci že nekam pomirjena Sreča.

Denar je stopil k oknu in po-kazal z roko proti gramozni ja-mi za njegovo hišo, kjer so sta-le v visokem snegu majhne in iz počrnelih desk zbite barake. "Tamle je," je rekel.

"No, pa pojdi k njemu," se je vidala Sreča. "Najprej po-skusi ti, ko bom videla, kako boš ti opravil, bom šla še jaz v barako. Sem res radovedna, koga bo barakar bolj vesel — tebe ali mene."

To rekoč se je nasmehnila s tistim zaničljivim posmehom, ki ga imajo na obrazih ženske vselej takrat, kadar se v pre-piru z možem na videz vda-jo, moževi trmi, potihem pa imajo svoje načrte in so si že vna-prej na jasnem, da bodo nazad-nje le one izšle kot zmagoval-ke iz zakonskega prepira.

In prav je tako.

Rečeno — storjeno! Denar si je poveznil na glavo lep, nov klobuk, se obul v zakmašne če-vlja in se podal na pot. Ko je vstopil v barako, kjer je zmr-zoval brezposelni delavec, ob-dan od kopice gladnih otrok, in kašljajoče žene, je lepo pozdra-

Človek brez hrane

Kako dolgo lahko človek vztraja brez jedi? O tem vprašanju so si ljudje nabrali naj-različnejše izkušnje. Zdravni-ki našega časa stoji na stali-šču, da se brez škode za telo ne smeš postiti dlaj časa nego 20 ur. Organizem pa vzdrži post-seveda še dosti več časa. Zgo-dovinske kronike in primeri iz sedantosti poročajo o pravih čudežnih uspehih umetnikov gladovanja.

Leta 1531 so zaprli nekega Angleža Johna Scotta, ker je bil rohnel proti škandaloznemu življenju Henrika VIII. Dva-krat je začel mož gladovno stavko. Prvič je vzdržal 28, drugič celo 50 dni. Ko so ga potem izpustili, pa je izgubil pamet.

V boju za neodvisnost Irske je znameniti župan MacSweeney iz County Cooga vzdržal naravnost neverjetno dolgo do-bo, 78 dni v ječi brez vsake hrane. Ko so ga izpustili, se je v

kratkem popolnoma popravil. Pred desetimi leti je v angle-ški ječi v Cardiffu umrl Itali-jan Sacco po 65 dnevni gla-dovni stavki, ki jo je začel za-to, da bi dokazal svojo nedolž-nost.

Iz tega je razvidno, da psi-hološki momenti lahko odločil-no vplivajo na trajanje posta. Tudi upanje lahko da človeku neverjetno moč proti gladi. Pomislimo samo na tistih 13 zasutih rudarjev v Courbiere-su, ki so kratko pred začetkom svetovne vojne vzdržali v svoji temni ječi pod zemljo 20 dni brez hrane. Vzdržali so, ker so ves čas slišali udarce kladiv, ki so krčili reševalnemu mo-štvu pot do njih. Vse so rešili žive in celo zadnji, ki so ga šele po 25 dneh rešili, je ostal živ.

Obup pa nasprotno pospeš-uje košec. Tistih 135 brodo-lovcev francoske jadrnice "Meduze", ki so se na visokem

morju zgnatli na splav, je po-mrlo že čez teden dni, ker niso videli nobene možnosti za re-šitev. Nabolj čudni primer gla-dovanja pa nam je ohranila sta-ra francoska kronika Knjiga, ki je izšla v 18. stoletju in o-pisuje zgodovino embrunške diocese, poroča:

"V aprilu 1760 je izgubil neki 15-letni deček po imenu Guillaume Gay sposobnost za jed in pijačo, zavoljo neke ne-znane bolezni. Splošno so se bali, da bo umrl, toda to nje-go-vo stanje je trajalo štiri leta. Šele tedaj ga je spravil zdrav-nik tako daleč, da je mogel obdržati v sebi nekaj mleka, ne da bi ga spet izbljuval. Po-časno se mleku primešavali o-mehčane kruha in tako ga je uspelo ozdraviti, tako da se je pozneje razvijal popolnoma normalno."

Gladovanja do 50 dni so več-krat zabeležili. Še dosti dalj-še dobe počta pa vzdrže ži-vali. Žaba vztraja brez hrane leto dni, stenica pa celo šest let. Pes lahko gladije 60 dni,

ptice pa umrjo že po nekoliko dneh. Golob ne bo živel več kot 11 dni brez hrane.

ZAKONSKA TRAGEDIJA V MODNEM SALONU.

V enem izmed največjih modnih salonov v Tonlomu je bila zaposlena 23-letna Germai-ne Angeli, žena nekega 40-let-nega vojnega slepca. Imela je že dalj časa namen, da se loči od slepega moža ter poroči z drugim.

Ta načrt pa je naletel na od-por ne samo pri Angeliju, tem-več tudi pri njenih lastnih so-rodnikih. Pred nekoliko dne-vi je zenin brat privedel sle-pega moža v salon in je dal po-klicati svojo sestro. Komaj se je ta pojavila, je Angeli po-tegnil samokres in oddal pet-strelov na njo. Zadel je še pre-dobro, žena se je zgrudila smrtno zadeta, krogle pa so ubile tudi neko klientko in tež-ko ranile drugo nameščenko v salonu. Slepca in njegovega svaka so aretirali.

Spisi Josip Jurčiča:

- I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljici in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji — Domen. — Dva prijatelja.
- II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klosterski žolnir — Grad Rojinje. — Golida.
- III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.
- IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sod-nika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata
- V. ZVEZEK: Sososed sin. — Sin kmetskega ce-sarja. — Med dvema stoloma.
- VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.
- VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pina tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bra-toma.
- VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po to-baku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovence Andreja Pajka.
- IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir gradeč. — Pona-rejeni bankovci
- X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov \$10

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

STEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminska novele. 253 strani.

V Stefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno sliko trpljenja našega naroda v časih graščanske mogočnosti. V središču te žive nepoznane zgodovinske slike stoji klena postava župnika Štefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi origi-nalni, že splošno zasloveli pridiki "Pustina pridiga," in "Pulver und Blei" ter biser naše novelistike: "Gospoda Matije zadnji gost."

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo po-stavo našega velikega narodnega gospodarja 18. sto-letja, Petra Pavla Glavarja. Hrbenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mla-dostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko s Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, za nje-go-vev gradu Lansprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kon-tese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam po-ustvarja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slo-venska zemlja sama.

Cena \$1.50

Bogovec Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestan-tizem po Slovenskem. Pridi-garja Jerneja je klasično opi-sal. Romanu so dodana po-trebaa pojasnila.

Cena \$1.50

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podpora organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois

POSUJE ŽE 46. LETO

Glavni urad v lastnem domu: 598 No. Chicago St., Joliet, Illinois.

SKUPNO POMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4,450,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 119.80%

K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUTEV 182

SKUPNIH POMOŽEV JE K. S. K. JEDNOTA IZPLAČALA TEKOM SVOJEGA 46-LETNEGA OBSTANKA OKROG \$7,000,000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"

Če se hočete zavarovati pri dobri, pošten in solventni podpori organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavarujete za smrtne, rane poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo mrežo člane in članice od 16. do 90. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruje se lahko od \$250 do \$5000 posmrtnine.

V mladinskem oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dan zavarovalnina s vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruje se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Assesment; primerano nizko.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zava-rovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo priložajočo jim rezervo izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh naslednjih asse-mentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki ima-ja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega do-biva vsak član in članica.

Vsaki Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti kot pravi materi vdor in srot. Če ho niti član ali članica te mogočne in bogate podporne organizacije, pošljite se in pri-stopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli se nimate društva, spadatačega k tej katoliški podpori organizaciji, ustanovite ga; tve-ja je le osem oseb v starosti od 16. do 90. leta. — Za nadaljna po-jasnila in navodila pišite na glavnega tajnika:

JOSEF KALAR, 505 NO. CHICAGO STREET, JOLIET, ILLINOIS

Steboj do smrti

Roman iz Hviljenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

33

"Zelo lepo je to, Franc, da naju nočete zapustiti in žal nama je, da v teh okolščinah morava sprejeti vašo ponudbo. Če pa bom imela srečo in bom dobila kaj več naročil in bom več denarja zaslužila, potem boste tudi vi imeli nekaj od tega."

Franc jo prestrašen pogleda. "Denar služiti? Naša milostljiva gospica? Kako pa more to biti?"

Senta se zasmeje. "Slikala bo mlake in jih bom prodajala, Franc. Gospod Stolberg jih je že nekaj naročil. Mogoče bom dobila še več naročil, na vsak način pa se bom za to potrudila. In tedaj bom na vas najprej mislila. Zelo sem vesela, da ostanete pri nas. Kuhanje bom že jaz prevzela, ker se na to mogoče bolj razumem, kot pa vi."

"Kaj ne; strašen okus ima, kar jaz skuham!" pravi Franc žalostno.

"Če je človek lačen, more jesti. Toda k sreči sem se v zavodu naučila kuhati in če mi boste vse prinesli in preskrbeli, potem bom prav rada kuhala. To mi bo v zabavo. Vse si bomo uredili tako praktično, kakor je pač mogoče, da boste imeli še kaj časa sreči očetu. Tudi drugače bom pomagala v gospodinjstvu, kjer bom le mogla, da ne boste preobloženi z delom."

Franc jo pogleda kot bi bil zamaknen. "Vse bo šlo dobro in oprostite, milostljiva gospica, tudi za milostljivega gospoda bodo sedaj prišli boljši časi. Četudi bo moral stanovati v majhni, priprosti hišici, bo pri vsem tem rešen strašnih skrbi, zaradi katerih mnogokrat ni mogel spati. In nič več ga ne bodo nadlegovali nadležni upniki, ki so ga tako grdo mučili."

"Da, Franc, tudi jaz mislim, da bo sedaj vse boljše za očeta. Toda saj moremo še ostati na stari domačiji in vse bo zopet tako lepo, kot je bilo prej, kajti Stolberg bo vse prenovil in preuredil. In to tudi naju veseli."

Franc veselo prikima in prinese jabolka, ki jih je našel v shrambi.

"Da, gospod Erlach! Ako komu privoščim posestvo, ga privoščim njemu," pravi Franc.

Sentine ustnice se zganejo. Tega ni hotela slišati. Tudi Stolbergu ni privoščila ponovnega posestva svojega očeta, četudi je sedaj zelo zapaščeno in zanemarjeno. Toda bil je njen dom, katerega ji je vzelo. In maglo pravi:

"Zahvaliti se vam moram še tudi, Franc, ker ste mi pripravili tako lepo sobo in v tako kratkem času. Ko sem sem malo prej šla skozi sobo, je izgledala v zelo slabem stanju, sedaj pa je v njej vse urejeno. V kratkem času ste napravili čudež."

Franc se ravno ukvarja s tem, da jabolka lepo razpoloži na krožnik in pri tem svojemu gospodarju kaže hrbet, tako da mu ne more dati nobenega znamenja. Zato Franc zelo navdušeno reče:

"O, milostljiva gospica, tega čudeža nisem jaz napravil, temveč gospod Stolberg. Milostljiva gospica bi samo morala videti, kako je iz vseh strani prinašal pohištvo in razne predmete! Kot igrače je prenašal težke stvari in jih nikdar ni mogel dovolj lepo osnažiti. Očistil in pometel je vse, ker mu jaz nisem bil dovolj hiter. Ena, dve pa je bilo vse gotovo, nato pa je smeje dejal: "Kaj ne, Franc, tukaj bi mogla za nekaj dni zdržati tudi kaka princesa, dokler v oskrbnikovi hiši ne bo vse urejeno." Nato pa sem mu obleko očistil pajčevine, ker se je plazil po vseh kotih, da je zopet kaj našel, kar bi bilo mogoče porabiti."

Senta globoko zardi. Z velikimi in prestrašenimi očmi gleda Franca in v veliki zadregi pravi:

"Moj Bog, on je vse to napravil?"

Franc se z nasmehom ozre.

"Vse mi je šlo tako hitro izpod rok, da ga je bilo lepo gledati."

Sedaj pa Franc zagleda preteči pogled svojega gospodarja. Toda bilo je prepozno. Ve, da je napravil veliko neumnost v svojem navdušenju za Stolberga, in da bi bilo boljše, ko bi bil molčal. Zato skuša rešiti, kar je še bilo mogoče rešiti.

"To je bilo vse, ker je moglo iti vse hitro, kajti milostljiva gospica ni smela opaziti, da ni bila nobena soba pripravljena. In tako veselje je imel pri tem in je rekel, da ni prvič uredil sobe in da je že pogosto pometal in brisal prah."

Erlach preneha Franca še dajati kaka znamenja, kajti sedaj ni bilo mogoče ničesar več rešiti. Senta pa začudena pogleda očeta.

"Kaj pa ti praviš k temu, oče; kako pride gospod Stolberg do tega, da se toliko trudi za mene?"

"Toda, Senta, to je njegova ameriška navada, kajti Amerikanci primejo tam, kjer koga manjka in ne premišlujejo dolgo. Pri vsem tem ni nič."

Senta vzdihne.

"Toda v sled tega mu bomo dolžni zopet več zahvale, in tega ne maram."

"Pač pa zelo rad pomaga in želi samo dobro, Senta. Nekoliko hvaležna se mu pa vendarle moreva pokazati, to ti vendar ne bo mučno."

"Pa bo, oče; ne vem, kako bi ti mogla pojasniti, toda mi je, kot da se Stolberga nikakor ne bova mogla iznebiti."

Franc gre iz sobe v zavesti, da je napravil veliko neumnost. Toda kako je mogel vedeti, da bo milostljiva gospica mogla vzeti slabo, da se je gospod Stolberg tako zelo za njo potrudil. Hotel ji ga je samo zelo pohvaliti, ker je tako dober.

Ko je Senta s svojim očetom zopet sama, vendar reče z naraščajočim zanimanjem:

"Rekel si, da je Stolberg Amerikanec."

"Da, Senta, Amerikanec."

"Tako je sem mislila, da je v Montreauxu smo jih videli toliko in vsi so imeli nekaj, kar me spominja na Stolberga."

Erlach zopet pomisli, da bi bilo dobro, da za sedaj še ne izve, od kod je doma. Ni mogel vedeti, kako bi to sprejela v svoji veliki zoprnosti do njega.

(Nadaljevanje prihodnjik.)

VSE PARNIKE
in
LINJE
ki so
važne za
Slovence
zastopa:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

Razne vesti.

TRIKRAT SO ŽENILI 13-LETNEGA DEČKA.

Cerkveno sodišče banjaluške eparhije je obravnavalo nedavno zanimivo in zamotano disciplinsko zadevo. Obtožen je bil pop Obradovič iz vake vasi v kotovarvaroškem srezu, ker je poročil nekega mladeniča, ki je bil star šele 13 let. Po določilih pravoslavne cerkve morajo ženinim imeti za seboj najmanj 16 let starosti. Cerkveno sodišče je popu očitalo, da je dobro vedel da ženin še ni star 16 let. Obtoženi svečenik se je branil, da so mu ženinov oče in mnogi sorodniki dokazovali, da je fant že dosegel za zakonski stan predpisano starost. Cerkveno sodišče je uvedlo intenzivno preiskavo in zljaj se je izkazalo, da so 13-letnega fanta že zdaj tretjič ženili. Njegov oče je zdaj uknil že tretjega duhovnika. Prvič so dečka oženili, ko je bil star komaj 10 let, drugič pa v začetku lanskega leta. Bile so to navadne spekulacije z doto in vse tri neveste ali žene so takoj po poroki utekle. Zadnja nevesta je bila stara 25 let. Ko je bilo vse to ugotovljeno, je prišla zadeva pred okrožno sodišče, ki je očeta malega ženina obsodilo na nekaj mesecev ječe.

NAJVEČJA VINSKA KLET V SLAVONIJI.

V napredni slavonski vasi Vukosavljevci so položili temelje največji zadržni vinski kleti v vsej Slavoniji. To bo tudi prva zadržna moderna vinska klet v tem delu države. Klet bo veliko enonadstropno moderno poslopje in so gradbeni stroški preračunani na 1.200.000 din. V prtiličju in nadstropju bodo poslovni prostori. V kleti bo prostora za 5000 hl vina. Za izvedbo svojega načrta je dobila zadruga od ministrstva za poljedelstvo 500.000 din podpore, banovinska uprava iz Zagreba bo dala 100.000 din, ostalo pa bo dolga prispevali člani zadruge, ki jih je 58 in so založili doslej za jamstvo svojih prispevkov že nad 3000 hl vina.

POZOR ROJAKI!

V ZALOGI IMAMO NOVE PREGLEDNE ZEMLJEVIDE:

Velik pregleden zemljevid **JUGOSLAVIJE**
(Na njem so označene poleg mest tudi večje slovenske vasi) stane \$ 1.—

Manjši zemljevid **JUGOSLAVIJE** stane 25c

Zemljevid jugoslovanskih **BANOVIN** stane 25c

Zemljevid — **CELEGA SVETA**
Knjiga, obsegajoča 48 str., seznam večjih mest s številom prebivalcev. Stane 50c

SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street

Denar in sreča

Nadaljevanje s 3. strani.

vil, kakor se krščanskemu človeku spodobi. Družina brezposelnika se je glasno začudila temu nenavadnemu obisku. Denar je stopil k brezposelnemu, ga potrepal po ramenu in dejal, s prijaznim glasom:

"Tako in tako, ljubček moj, zvedel sem, kako je s teboj, pa sem prišel k tebi, da ti pomagam iz rev in težav. Na, tukaj le imaš nekaj za prvo silo, pa kupi otrokom kruha in drv za peč, da ne boste zmrzovali."

To je dejal in položil na mizo pest drobiža, potlej pa odšel, ne da bi se menil za zahvale, ki so jih njemu v čast in slavo govorili ljudje iz barake.

Ali ko je prišel domov, ga je ob odprtem oknu že čakala Sreča z daljnogledom v roki. Zasmejala se je in rekla:

"Misliš, da si ljudem iz barake pomagal? Motiš se, draga. Brezposelni delavec je takoj po tvojem odhodu pograbil tisti drobiž in zdrvel k peku, da bi lačni družini kupil kruha. Toda na poti je denar izgubil, ker je imel v žepu raztrganih hlačk luknjo. Haha, zdaj preklinja tebe in tvoj izgubljen drobiž."

Denar se je obrnil in ponovno odšel v barako. Spet je položil na mizo pest drobiža in odšel.

Komaj je zapsutil barako, je brezposelnik pograbil drobiž in se podal k peku. Da bi denarja spet ne izgubil, ga je vso pot tiščal v pesti. Pot do pekarja pa je bila dolga. Delavec je uhitela noč, in preden je došel do peka, ga je za samotnim zidom ustavljal lopov s pištolo v rokah. Tisti lopov je bil takisto brezposeln delavec, nekaj je moral delati, če se je hotel preživeti, ker mu mlademu in ko biku močnemu bogati ljudje niso hoteli dajati vbožajne na je pomoči napadel ljudi in jim kradel denar.

"Denar ali življenje!" je zarjul in pomolil brezposelniku pištolo pod nos.

Ubog barakar se je ustrašil da ni mogel niti besedice izustiti iz grla. Pač pa je iz pesti izpustil drobiž da se je zakotalil po tleh, on sam pa je uveril nazaj proti baraki, kar so ga nesle trudne noge.

Medtem je tudi Denar že prispel domov. Spet ga je žena sprejela z zaničljivim posmehom:

"Misliš, da si kaj storil?" je rekla. "Skoi daljnogled sem videla, kako je lopov ukradel tvojemu miljencu denar. Zdjaj je doma in ves prestrašen in upehan preklinja lopova in tebe, ki mu prinašaš nesrečni drobiž."

In Denarju ni preostalo drugega, kakor da se je v tretje napolil v barako. Toda čim ga je delavec zagledal, ga je nahrulil:

"Zakaj me mučiš in mi nisi v barako drobiž, ki je nesrečen z memoj vred? Nočem nobene miloščine več! Ugleden

V JUGOSLAVIJO
Vi potujete maglo in prijetno na naših priljubljenih parnikih:
BREMEN • EUROPA
COLUMBUS
NEW YORK • HAMBURG
HANSA • DEUTSCHLAND
Izborne železniške zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga
ZNIŽANJE VOZNIH CEN za TJA in NAZAJ
v Turističnem in Tretjem Razredu za poletna in jesenska potovanja v Evropo ali iz Evrope. Bivanje omejeno na štiri tedne.
Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali
57 BROADWAY NEW YORK, N. Y.
HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

gospod si, delo mi rajši poišči da si bom sam prisluzil denar in pošteno z delom svojih zdravih rok preživljal sebe in družino."

Denar je obljubil, da bo storil po njegovi želji in odšel. Toda že naslednji dan je v veseli družbi pozabil na naročilo brezposelnika iz barake. Če pa se je v bežnih trenutkih le spomnil nanj, ga je bilo že v mislih sram, da bi v imenitni bogati družbi posredoval za ubogega delavca iz barake. Zato je rajši molčal.

Barakar pa je zaman čakal, kdaj bo prišel k njemu. Denar z veselo novico, da mu je poiskal delo in zaslužek. Pa ker Denarja le ni bilo na spregled, ga je preklinjal in pošiljal na dno pekla.

Potlej je nekega dne odšla na pot proti baraki Sreča, da bi možu dokazala, koga imajo ljudje rajši. Potrkala je na barako in vstopila. Ustopila se je tesno k brezposelniku in ga z mehko žametno roko pobožala po licih.

Takrat se je zgodil čudež: barakar je vstal in odšel na pot. Noge same so ga zanesle proti postaji. Še preden je došel do peka, je na cesti našel drobiž, ki ga je bil pred dnevi izgubil iz žepa. Pri peku je potem kupil za ves drobiž kruha in srečen pohitel nazaj proti baraki, da bi z njim vsaj za en dan pregnal iz barake nesrečnega gosta: glad. Na poti proti domu mu je zastavil pot lopov, ki ga je bil oni večer ukradel. Vrnil mu je ukradeni denar, še nekaj malega je navgrel ter se opravičil z hrupnim, odurnim glasom:

"Bratec, zvedel sem, da si še večji siromak kakor jaz. Krivico sem ti storil oni večer. Res je, da sem tat in lopov, ampak denar, ukraden od ljudi, ki imajo še manj, kakor jaz, mi ne bo gorel na duši..."

To je izpregovoril in izginil. Barakar pa je vesel in srečen tiščal v eni roki drobiž, v drugi pa od lopova povrnjeni drobiž in si mislil: Kakšna sreča! Za drobiž si bom kupil drv, da bom vsaj za en dan pregnal mrz iz barake."

Sreča pa je vedela, da od sa-

me miloščine brezposelnik ne bo mogel dolgo živeti. Zato je sklenila, da mu bo našla delo. In res ni prej odjenjala, dokler ni dosegla svojega namena. Eh, bila je ženska, ženske pa so za take stvari boljjetnejše, ko moške, kakor na primer Denar, njen muž, ki ga je bilo sram reči eno samo toplo besedico za ubogega brezposelnega delavca.

Tako je s pomočjo Sreče dobil brezposelnik iz barake delo in skromen zaslužek, ki pa je njemu in njegovi družini vendarle omogočil življenje, vredno krščanskega človeka. In kakor je še pred dnevi preklinjal Denarja, tako je sedaj blagoslavljal Srečo, ki mu je povrnila vero v življenje.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

- ODPLUTJA — Meseca
- 17. Junija: Conte di Savoia v Genoa
  - 20. Junija: Europa v Bremen
  - 21. Junija: Queen Mary v Cherbourg Ile de France v Havre Deutschland v Hamburg
  - 24. Junija: Saturnia v Trst
  - 27. Junija: De Grasse v Havre
  - 28. Junija: Aquiltania v Chebourg Normandie v Havre Hamburg v Hamburg
  - 30. Junija: Bremen v Bremen Mauretania v Cherbourg

Po končanem, dobro opravljenem delu se je Sreča z zmagoslavnim nasmehom na obrazu povrnila domov. Povedala je možu, kako in kaj, in ni ji bilo treba dolgo govoriti, da ga je prepričala, da imajo ljudje njo rajši kakor njega. Kaj je hotel ubogi Denar? Lepo se je zguzil in molčal. Oaj takrat ima v hiši gospoda Denarja zmerom prvo in poglavitno besedo njegova žena — Sreča.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam pripravite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino uravnavost nam ali jo plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

- CALIFORNIA:** San Francisco, Jacob Laushin
- COLORADO:** Pueblo, Peter Cullig, A. Saftig Walsenburg, M. J. Bayuk
- INDIANA:** Indianapolis, Fr. Zupančič
- ILLINOIS:** Chicago, J. Bevcik Cicero, J. Fabian (Chicago, Ožero in Illinois) Joliet, Jennie Bambich La Salle, J. Spelich Mascoutah, Frank Augustin North Chicago in Waukegan, Math. Varšek
- MARYLAND:** Kiltzmillier, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN:** Detroit, L. Plankar
- MINNESOTA:** Chisholm, Frank Gouze, J. L. Zan'ca Ely, Jos. J. Peschel Ewellth, Louis Gouze Gilbert, Louis Vessel Hibbing, John Povše Virginia, Frank Hrvatic
- MONTANA:** Roundup, M. M. Pantlan Washoe, L. Champa
- NEBRASKA:** Omaha, P. Broderick
- NEW YORK:** Brooklyn, Anthony Svet Gowanda, Karl Strube Little Falls, Frank Mado
- OHIO:** Barberton, Frank Froha Cleveland, Anton Bobek Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Stupnik Girard, Anton Nagode Lorain, Louis Balant, John Kumbe Youngstown, Anton Kikelj
- OREGON:** Oregon City, J. Koblar
- PENNSYLVANIA:** Bessemer, John Jevnikar Broughton, Anton Igrave Conemaugh, J. Brezovec Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Kupnik Export, Louz Supančič Farrell, Jerry Okora Forest City, Math Kamin Fr. Blodnikar Greensburg, Frank Novak Homer City, Fr. Ferencbak Johnstown, John Polnata Krays, Ant. Tauselaj Luzerne, Frank Balloch Midway, Jozef Zust Pittsburgh in okolica, Philip Progar Steelton, A. Hren Turtle Creek, Fr. Schiffrer West Newton, Joseph Jovan ...
- WISCONSIN:** Milwaukee, West Allis, Fr. Štok Sheboygan, Joseph Kaked
- WYOMING:** Rock Springs, Louis Tschner Diamondville, Joe Rolhan

Vsak zastopnik izda potrdilo za sveto, katero je prejel. Zastopnika tople priporočamo. VITREVA "GLAS NARODA"

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

Bohinjako jezero

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET, NEW YORK